

בכורות לג

בית שמאי	בית הלל	בית הלל לפי ר' עקיבא
לא	כן	כן
לא	לא	כן
האם זר יכול לאכול בכור עם הכהן? האם לא יהודי יכול לאכול בכור עם הכהן? המקור	אשרם יהיה לך כחזה התנופה וכלוק התרומה - מה התם - כהנים אין, ישראל לא, אף הכא - כהנים אין ישראל לא הני מילי - תם, אבל בעל מום כתיב הטמא והטהור יחדיו יאכלו, ומה טמא שאינו אוכל בקדשים קלים - אוכל בבכור, זר שאוכל בקדשים קלים - אינו דין שיאכל בבכור? <u>קושי</u>: מה לטמא - שכן הותר מכללו בעבודת צבור <u>תירוץ</u>: אטו בעבודה קאמר? באכילה קאמרינן, אכילת זר עדיף.	כצמי וכאיל - מה צמי ואיל מותר לעובדי כוכבים, אף פסולין - מותר לעובדי כוכבים

במדבר פרק יח

(יז) אַךְ בְּכֹר־שׁוֹר אוֹבְדָּבָר כָּשָׁב אוֹבְדָּבָר עַז לֹא תִפְדֶּה קֹדֶשׁ הֵם אֶתְדַמָּם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֲלָבָם תִּקְטִיר אֶשֶׁה לַיהוָה נִיחָם לֵה: (יח) **וּבְשָׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ** פְּחֹזָה הַתְנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין לָךְ יִהְיֶה:

דברים פרק יב

(טו) רַק בְּכָל־אֹת נִפְשָׁךְ תִּזְבַּח! וְאֶכְלֶתָ בָּשָׂר כִּבְרִיתָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נִתְּנָלָךְ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטְהוֹר יֹאכְלֻנוּ **כַּצְּבִי וְכָאֵיל**:

(כא) בְּיִירְחֹק מִמָּדָה הַמִּקְוִים אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאֲנֶךָ אֲשֶׁר נָתַן ה' לָךְ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָךְ וְאֶכְלֶתָ בְּשְׁעָרֶיךָ בְּכָל־אֹת נִפְשָׁךְ: (כב) אַךְ פֶּאֶשֶׁר יֹאכֵל **אֶת־הַצִּבִּי וְאֶת־הָאֵיל** כֹּן תֹאכְלֻנוּ הַטָּמֵא וְהַטְהוֹר יִחְדּוּ יֹאכְלֻנוּ:

דברים פרק טו

(יט) פְּלִיחַבְדָּר אֲשֶׁר יִנְלַד בְּבִקְרָךְ וּבִצְאָנֶךָ הַזֶּכֶר תִּקְדָּשׁ לֵה' אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בְּבָכָר שׁוֹרָךְ וְלֹא תִגְזֹ בְּכֹר צֹאנֶךָ: (כ) לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֻנוּ שְׁנֵה בְּשֵׁנָה בְּמִקְוִים אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֶתְּךָ וּבִיתְּךָ: (כא) וְכִי־יִהְיֶה בּוֹ מוֹם פֶּסֶחַ אוֹ עֹר כָּל־מֹום רָע לֹא תִזְבָּחֵנוּ לֵה' אֱלֹהֶיךָ: (כב) בְּשְׁעָרֶיךָ תֹאכְלֻנוּ הַטָּמֵא וְהַטְהוֹר יִחְדּוּ **כַּצְּבִי וְכָאֵיל**:

אין מרגילין

ביום טוב	בבכור	בפסולי המוקדשין
דקא טרח טירחא דלא חזי ליה	מאן תנא? אמר רב חסדא: בית שמאי היא, דאמר אין מאכילין אותו לנדות .	מאן תנא? אמר רב חסדא: רבי אלעזר בר' שמעון היא, דתנן היו לפניו שתי חטאות, אחת תמימה ואחת בעלת מום, תמימה - תקרב, בעלת מום - תיפדה. נשחטה בעלת מום, אם עד שלא נזרק דמה של תמימה - מותרת, אם משנזרק דמה של תמימה - אסורה, ר"א ברבי שמעון אומר: אפילו בשר בקדירה, ונזרק דמה של תמימה - אסורה .
	<u>קושי</u> : ולוקמה כולה כר' אלעזר ברבי שמעון! <u>תירוץ</u> : דילמא עד כאן לא קאמר ר' אלעזר בר' שמעון התם, אלא פסולי המוקדשין - דאלימי למיתפס פדיונו, אבל בכור - דלא אלים למיתפס פדיונו לא.	<u>קושי</u> : לוקמה כולה כב"ש! <u>תירוץ</u> : דלמא, עד כאן לא קאמרי ב"ש - אלא בבכור דקדושתו מרחם, אבל פסולי המוקדשין, דאין קדושתו מרחם - לא. <u>עוד קושי</u> : ור' אלעזר ברבי שמעון לית ליה כל פסולי המוקדשין נמכרין באיטליז ונשקלין בליטרא? אלמא: דכיון דאיכא רווחא להקדש - שרי לה!

קושי על שיטת ר' אלעזר בר' שמעון: ורבי אלעזר ברבי שמעון לית ליה כל פסולי המוקדשין נמכרין באיטליז ונשקלין בליטרא? אלמא דכיון דאיכא רווחא להקדש שרי לה!
 תירוצ' 1: אמר רב מרי בריה דרב כהנא: מה שמשיב בעור — פוגם בבשר.
 תירוצ' 2: במערבא משמיה דרבינא אמרי: מפני שנראה כעובד עבודה בקדשים.
 תירוצ' 3: רבי יוסי בר אבין אומר: גזירה שמא יגדל מהן עדרים עדרים.

קריאה אחרת:

קושי על שיטת ר' אלעזר בר' שמעון: ורבי אלעזר ברבי שמעון לית ליה כל פסולי המוקדשין נמכרין באיטליז ונשקלין בליטרא? אלמא דכיון דאיכא רווחא להקדש שרי לה!
 תירוצ' 1: אמר רב מרי בריה דרב כהנא: מה שמשיב בעור — פוגם בבשר.

שתי הבנות אחרות באיסור אין מרגילים בבכור ובפסולי המוקדשים

שאלה: מאן תנא?

תשובה 1: אמר רב חסדא: בית שמאי היא, רבי אלעזר בר' שמעון היא

תשובה 2: דברי הכל והטעם:

- במערבא משמיה דרבינא אמרי: מפני שנראה כעובד עבודה בקדשים.
- רבי יוסי בר אבין אומר: גזירה שמא יגדל מהן עדרים עדרים.

בכור שאחזו דם

ר' יהודה	רבי מאיר וחכמים במשנה	חכמים בברייתא	ר' שמעון
אפי' מת אין מקיזין לו דם	יקיז, ובלבד שלא יעשה בו מום, ואם עשה בו מום - הרי זה לא ישחט עליו	אף במקום שעושה בו מום, ובלבד שלא ישחט על אותו המום	יקיז, אף על פי שהוא עושה בו מום

כמחלוקת כאן כך מחלוקת בחבית של תרומה, דתנן,

חבית של תרומה שנולד בה ספק טומאה

רבן גמליאל	ר' אליעזר	ר' יהושע
לא יחדש בה דבר	אם היתה במקום התורפה - יניחנה במקום המוצנע, אם היתה מגולה - יכסנה	אם היתה מונחת במקום המוצנע - יניחנה במקום התורפה, אם היתה מכוסה - יגלנה
4 ועד כאן לא קאמר ר' יהודה הכא - דקא עביד בידיים, אבל התם דגרמא - כרבי יהושע ס"ל!	1 עד כאן לא קאמר ר"מ התם - דקא עביד בידיים, אבל הכא דגרמא - כרבי יהושע סבירא ליה!	3 ועד כאן לא קאמרי רבנן הכא - דאי שביק ליה מיית, אבל התם שמא יבא אליהו ויטהרנה - כר' אליעזר סבירא להו!
5 וע"כ לא קאמר רבן גמליאל התם - דשמא יבא אליהו ויטהרנה, אבל הכא, דאי שביק ליה מיית - כרבנן ס"ל!	2 ועד כאן לא קאמר רבי אליעזר התם - אלא שמא יבא אליהו ויטהרנה, אבל הכא דאי שביק ליה מיית - כרבנן סבירא ליה!	

